

Guía Docente				
Datos Identificativos				2021/22
Asignatura (*)	Lingua española		Código	652G04037
Titulación	Grao en Logopedia			
Descriptor				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Cuarto	Optativa	4.5
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Letras			
Coordinación	Cordoba Rodriguez, Felix	Correo electrónico	felix.cordoba@udc.es	
Profesorado	Cordoba Rodriguez, Felix	Correo electrónico	felix.cordoba@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Farase unha revisión dos componentes da lingua española orientada a complementar a formación lingüística dos estudos. Seleccionaranse os aspectos máis relacionados cos trastornos logopédicos, coa súa avaliación e intervención.			

Plan de continxencia	1. Modificacións nos contidos
	Non se realizarán cambios.
	2. Metodoloxías
	*Metodoloxías docentes que se manteñen
	*Metodoloxías docentes que se modifican
	Actividades iniciais: Faranse mediante o Campus Virtual e Teams.
	Sesión maxistral: Substituiranse por sesións a través de Teams e apuntamentos autoexplicativos
	Obradoiro: Realizarase mediante o Campus Virtual e Teams.
	3. Mecanismos de atención personalizada ao alumnado
	Mediante correo electrónico e foro do Campus Virtual. Ademais, en horas de tutoría ou previo acordo, mediante chamada, videochamada ou chat en Teams.
	4. Modificacións na avaliación
	Obradoiro: Consistirá en actividades realizadas a través do Campus Virtual co apoio de Teams.
	*Observacións de avaliación:
	Mantense as indicadas no apartado "Avaliación". A titorización das actividades farase mediante correo electrónico, o Campus Virtual ou Teams.
	5. Modificacións da bibliografía ou webgrafía
	Limitarase ao material dispoñible en liña e no Campus Virtual.

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A3	Coñecer e integrar os fundamentos lingüísticos da Logopedia: Fonética e fonoloxía, morfosintaxe, semántica, pragmática, sociolingüística.
A31	Adquirir o desenvolvemento os recursos persoais para a intervención: habilidades sociais e comunicativas, habilidades profesionais, avaliación da propia actuación profesional, técnicas de observación, técnicas de dinamización ou toma de decisións.
B1	Acceso, selección e xestión das fontes de información relevantes para a práctica profesional.
B2	Aplicar un pensamento crítico, lóxico e creativo.
B5	Aprender autonomamente, e motivarse para facelo de forma continuada.
B7	Capacidade de análise e síntese.
B12	Comunicarse de maneira efectiva nun contorno de traballo.
B17	Saber expresarse en público.
B22	Traballar de forma autónoma con iniciativa.
B23	Traballar de forma colaborativa.

C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias do título	
Coñecer e integrar os fundamentos lingüísticos da Logopedia: fonética e fonoloxía, morfosintaxis, semántica, pragmática, sociolingüística.		A3	
Adquirir ou desenvolver habilidades comunicativas para a intervención.		A31	
Comunicarse de xeito efectivo nun entorno de traballo.			B2 B12 B17 C1
Saber expresarse en público.			B12 B17
Acceso, selección e xestión das fontes de información relevantes para a práctica profesional.			B1
Aplicar un pensamento crítico, lóxico e creativo.			B2
Capacidade de análise e síntese.			B2 B7
Aprender autónomamente, e motivarse para facelo de forma continuada.			B5 B22 B23
Traballar de forma autónoma con iniciativa.			B22
Traballar de forma colaborativa.			B23
Expresarse correctamente, tanto de forma oral como escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.			C1

Contidos	
Temas	Subtemas
I. Compoñente fonético e fonolóxico do español	Aplicación clínica: análise lingüística de trastornos implicados
II. Compoñente gramatical do español	Morfoloxía e sintaxe. Aplicación clínica: análise lingüística de trastornos implicados
III. Compoñente léxico-semántico do español	Aplicación clínica: análise lingüística de trastornos implicados
IV. Compoñente pragmático do español	Aplicación clínica: análise lingüística de trastornos implicados

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A3	15.5	40	55.5
Obradoiro	A31 B1 B2 B5 B7 B12 B17 B22 B23 C1	15	41	56
Actividades iniciais	B17 B22 B23	0.5	0	0.5
Atención personalizada		0.5	0	0.5
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Exposición teórico-práctica. Agárdase que o alumnado se implique nestas sesións de forma participativa.
Obradoiro	Combinación de diversas metodoloxías e probas (exposicións, debates, solución de problemas, prácticas guiadas etc.) a través das que o alumnado desenvolve tarefas sobre un tema específico co apoio e supervisión do profesorado.

Actividades iniciais	Exame dos coñecementos previos relacionados coa materia. Actividades para coñecer as competencias, intereses e motivacións do alumnado. Preténdese obter información relevante que permita articular unha docencia que favoreza a aprendizaxe eficaz e significativa.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Obradoiro Sesión maxistral	As prácticas dos obradoiros realizaranse cun seguimento personalizado por parte do profesor. Espérase que se faga uso das titorías para resolver dúbidas relacionadas cos materiais empregados ou coas actividades, información ou conceptos desenvolvidos nas aulas. Enténdese que a avaliación forma parte do proceso de aprendizaxe e, por tanto, recoméndase que nas titorías se revisen os exercicios e o exame final. As titorías poderán ser individuais ou en grupo. Poderanse levar a cabo persoalmente, mediante correo electrónico, foros de Moodle, chamadas, videochamadas ou chat de Teams. A atención a estudantes con necesidades especiais abordarase desde esta perspectiva de atención individual, ben en titorías, ben na aula. Se é conveniente, adaptaranse as metodoloxías e deseñaranse actividades especiais.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Obradoiro	A31 B1 B2 B5 B7 B12 B17 B22 B23 C1	Durante o curso realizaranse actividades variadas relacionadas cos contidos do temario e a súa aplicación práctica. Estas actividades serán obxecto de avaliación. Valoraranse a capacidade de análise, a correcta aplicación dos contidos teóricos á práctica, a precisión terminolóxica e a claridade e corrección da explicación e argumentación.	100

Observacións avaliación

As actividades entregaranse na plataforma Moodle nos prazos fixados. O/a estudante comprométese a gardar unha copia de cada traballo, en previsión de problemas na recepción.

Só se aceptarán traballos, actividades etc. que se entreguen no prazo e forma establecidos.

Os traballos, actividades e exame deben cumprir as esixencias de corrección lingüística propias destes textos (ortografía, puntuación, precisión léxica, rexistro formal, discurso coherente e cohesionado etc.).

O plaxio, incluso parcial, ou calquera outra falta de honradez académica, dará lugar á descalificación automática da actividade. As actividades e traballos poderán ser sometidas a unha revisión mediante aplicacións informáticas de detección de plaxio. Estas aplicacións poden recoñecer traballos presentados noutras materias.

- Calificarase como non presentado a quen entregue 3 ou menos actividades.

- Na segunda edición de actas poderanse recuperar todas as actividades coa mesma ponderación que na primeira edición. As actividades serán substituídas por tarefas que se publicarán e entregarán a través da plataforma Moodle.

- En convocatoria adiantada emplearanse os mesmos instrumentos de avaliación coa mesma ponderación. As actividades do obradoiro serán substituídas por tarefas que se publicarán na plataforma Moodle. O alumnado afectado debe contactar co profesorado da materia.

- Estudantes a tempo parcial con dispensa académica de asistencia ás clases recoñecida: realizarán alternativas aos obradoiros, previo acordo co profesorado da materia.

- Alumnado que precise medidas de apoio á diversidade ou con modalidades específicas de aprendizaxe: aplicarase o mesmo sistema de avaliación, coas adaptacións e flexibilidade que requira cada caso.

- Alumnado erasmus e de intercambio: recoméndase un nivel de español equivalente a B1 ou superior para cursar esta materia.

Fontes de información

Bibliografía básica

- Gallardo Paúls, Beatriz y Montserrat Veyrat Rigal (eds.) (2004). Lingüística y patología. Valencia : Universitat de València
  - Garayzábal, Elena (2006). Lingüística clínica y logopedia. Madrid: Machado Libros
  - Hidalgo Navarro, Antonio y Mercedes Quilis Merín (2012). La voz del lenguaje: Fonética y fonología del español. Valencia: Tirant
  - Martínez Celdrán, Eugenio y Ana María Fernández Planas (2007). Manual de fonética española. Articulaciones y sonidos del español. Barcelona: Ariel
  - Martínez Celdrán, Eugenio (1996). El sonido en la comunicación humana. Introducción a la fonética. Barcelona: Octaedro
  - Martínez Celdrán, Eugenio (1989). Fonología general y española. Barcelona: Teide
  - Moreno-Torres Sánchez, Ignacio (2004). Lingüística para logopedas. Málaga: Ediciones Aljibe
  - Quilis, Antonio (1997). Principios de fonología y fonética españolas. Madrid: Arco Libros
  - Real Academia Española y Asociación de Academias de la Lengua Española (2010). Nueva gramática de la lengua española. Manual. Madrid: Espasa Calpe
  - Real Academia Española y Asociación de Academias de la Lengua Española (2011). Nueva gramática de la lengua española. Fonética y fonología. Barcelona: Espasa
- No Campus Virtual da UDC inserirase material necesario para o axeitado seguimento da materia.No Campus Virtual da UDC inserirase material necesario para o axeitado seguimento da materia.

Bibliografía complementaria

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

<p>Adaptación</p><p>A materia poderase adaptar a estudantes con discapacidades, que non teñan un nivel de español similar ao do nativo ou que por calquera motivo necesiten alguna modificación en calquera dos aspectos reflectidos nesta guía docente. Prégase aos interesados que se poñan en contacto co profesor ou co seu titor.</p>

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías